A°. 1838. N°. 17.

DINGSDAG, DEN 27sten FEBRUARIJ.

Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Buitenlandsche Berigten.

UITTREKSELS uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 31 December 1837.

Duitsche Berigten.

BERLIJN, 30 December.

Men schrijft ons uit FRANKFORT, dd. 20 December, het volgende:

Van alles, wat in den jongsten tijd gewigtigs en belangrijks in Duitschland geschied is, heeft [illegible] niets meer algemeen opzien gebaard, dan de ontzetting der Göttingsche Septemvirs van hunne professoraten, en de verbanning van verscheiden hunner uit het Hanoversche gebied. In alle Duitsche Staten, in alle takken van het Staatsbewind, behoort een groot aantal van hoogere en lagere beambten en geleerden, uit de jongste geslachts-opvolging, tot degenen, die te Göttingen aan de voeten dier groote meesters [illegible] gezeten en naar de wijsheids-volle woorden hunner vereerde lippen luisterden. Van daar het algemeen eclat! van [illegible] welke allerwege zich [illegible] over die bittere krenking, die aan [illegible] is wedervaren, die zich hoog verdienstelijk hebben gemaakt aan troon en vaderland, aan wetenschap en verlichting. Dus er zijn nog Staten die met fierheid er zich op verheffen zullen, dergelijke fonkelsterren aan hunne Hoogeschoolen te zien schitteren. Uit goede bron verneem ik, dat aan verscheiden dier Mannen reeds schitterende aanbiedingen zijn gedaan, om hen voor de universiteiten van Berlijn, Munchen en Heidelberg (anderen zeggen Freiburg) te winnen. De onzerzijds ter bane gebragte uitnoodiging tot eene nationale inschrijving voor die slagtoffers hunner gemoedelijke overtuiging, zal, dienvolgens, niet behoeven verwezenlijkt te worden. De regeringen ook, gelooven zulks te moeten wenschen, en zij zouden gaarne eene zoodanige openbaring van het nationaal gevoel voorkomen. Voor de Göttingsche Hoogeschool opent zich een treurig verschiet. Men zegt, de meeste professoren en docenten zijn willens, een oord te verlaten, waaruit die coryphæen der wetenschap zijn verdreven geworden. Zoodanig besluit, zegt men ook, is bij de vreemde Studenten in Göttingen heerschende.

— Uit MENTZ word dd. 23 December het volgende gemeld:

Zoo als in den [illegible] tijd er oogenblik geweest zijn, dat het [illegible] woord *ijzeren spoorweg* op het gezellig onderhoud in alle onze hoogere en lagere beschaafde kringen eene elektrieke werking deed, en aan de gesprekken plotseling een nieuw vuur en leven bijzette, even zoo is thans een tijdperk gekomen, waarin men begint te geeuwen zoodra de ijzerbaan-aangelegenheid op het tapijt wordt gebragt. Deze onverschilligheid voor de zoo gewigtige zaak laat zich verklaren, als men bedenkt, dat het in de wetten der natuur ligt, op iedere overspanning verslapping te zien volgen. Er waren opregte enthusiasten voor deze zaak hier in Mentz, maar een verlies van 40 percent is wel in staat om de vurigste geestdrift te doen bekoelen. Anderen waren er, die hooge verwachtingen van dezen spoorweg ten voordeele van onzen Groothandel en van onze welvaart koesterden; maar deze koerden in [illegible], toen zij zagen dat het met deze aangelegenheid zoo gesteld was, dat wij eenen Mentzer-ijzerspoorweg zouden hebben, die Mentz schier in het geheel niet zoude aanraken, en dien wij aanleggen zouden om aan eenen naburigen staat onzen Handel toe te voeren? Ook deze omstandigheid maakte de lieden onverschillig! Eindelijk was er nog eene klasse, welker geestdrift voor de ijzerbaan, daarop was gegrond, dat zij geloofde, alles in één jaar tijds te zullen afgedaan zien. Die dwazen! zij wisten dan niet, dat in Duitschland geene groote aangelegenheden met [illegible] worden behandeld, en dat men eerst een jaar lang van de voorbereidingen spreekt en dan weder een vol jaar tijds noodig heeft om zich werkelijk voor te bereiden?! Bij alle deze natuurlijke kwalen moet ook nog gekomen zijn, dat de heer Denis de ingenieur van den spoorweg met de ijzer-baan-commissie in onmin is geraakt, en volstrekt niet ongenegen is, om met den Munchener-Augsburger ijzerbaan-maatschappij te onderhandelen, als zijnde deze zijne vaderlandsche, welke hij natuurlijk bij voorkeur is toegedaan. Hoe het zij, het is met onzen ijzeren spoorweg zoo gelegen, dat deze winter, die zoo gunstige [illegible] voor den arbeid, [illegible] de onderneming [illegible] voortgebragt zijn. Hoe [illegible] gemakkelijk [illegible] om te speculeren, en de [illegible] tramine heeft vrij spel.

Mengelingen.

DE PLANNENMAKER.

De Plannenmaker, of beter gezegd, de man der *nieuwe uitvindingen*, is een basterdslag der veelsoortige gekken, die op valje voeten gaan. Bij 't onderzoek van zijn schedel, vindt men op de plaats der verbeeldingskracht eene kleine verhevenheid, en eene merkbare holte op de plaats der beoordeelingskracht. Een weinigje meer, en hij was een genie, een grijntje minder een volslagen gek? Doch zoo als hij nu is, vult hij bloot het natuurverschijnsel van den muilezel aan; dat is te zeggen, hij brengt niets voort.

De plannenmaker is gewoonlijk tusschen de veertig en vijftig jaar oud; hij is kaal van schedel, want het vuur der verbeelding heeft het terrein verschroeid; hij is morsig, want de ellende heeft haar spoor geteekend. Zijne kleeding bestaat in een blaauwen rok, welger groen, in een hoed zonder pluis of lint, en glimmender dan zijne laarzen. Zijn linnen ziet men niet, en hij draagt eene zwart zijden das. Altijd heeft hij een pak papieren onder den arm: deze maken zijn vermogen, zijn eenigst wezenlijk goed uit. Zij voeden zijne..., hoop en schragen zijnen moed zij helpen hem alle rampen des levens torschen, en troosten hem over de onwetendheid en de ondankbaarheid zijner medemenschen; door hen veracht hij, in zijn binnenste, de rijkaards die hem verachten; die papieren, hoopt hij zullen hem eenmaal rijtuig en paarden verschaffen, en het *hôtel*, waar hij thans zoo schroomvallig aan de deur klopt! Die papieren bevatten al zijne rijkdommen: zij bevatten kanalen, stoomwagens, stoomwerktuigen, ijzeren spoorwegen, spaarkagchels, kunstmarmer, ligt te besturen lucht ballons, tijdschriften met 100,000 geabonneerden; onfeilbare middelen om in de loterij te winnen, om den boek-en spekhandel te *monopoliseren*, al verder het geheim, om 't vleesch voor bederf te hoeden, en eene kamer te verwarmen zonder vuur. Bovendien, bevatten ze nog duizend andere fraaije zaken, die de uitvinder niet noemen wil, opdat ze hem niet ontstolen worden. De gasverlichting heeft hem een *Engelschman* ontfutseld, de Heer van Aa..., de stoomrijtuigen. De *Omnibus-wagens*, *Vergosiennes*, de *Lucifer's*, het veiligheidspapier, (*papier de Sureté*) de elastieke hoeden, de doorschijnende [illegible] de *pantographen*, de *diographen*, *le Magasin pittoresque* alles is van hem afkomstig; alles is hem door gaauwdieven afgekeken, aan wie hij roekeloos zijn geheim had medegedeeld. Hij zoekt nog immer naar geldschieters, doch, thans omzigtiger, zegt hij niet, waar hij eigenlijk het geld toe gebruiken wil. Genoeg, dat het eene uitmuntende, eene heerlijke *Speculatie* is, die in zes maanden het honderdvoud van de aangewende kapitalen zal opleveren! Hij neemt op zijnen naam het patent, belast zich met de zorg voor de uitvoering, en deelt de winsten! De verlangde som verschilt; nu eens vraagt hij van vijf tot zesmaal honderd duizend franken, dan weder slechts twee honderd franken; nogtans daalt hij somwijlen, in zijne vordering trapswijze tot tien franken af, die hem dan zelden geweigerd worden. In dat geval, [illegible] is hij de ware plannenmaker [illegible] zijne ontdekkingen [illegible] die hem zelven [illegible] hij in alle opregtheid des harten vervolgt.

Er zijn plannenmakers, die hun gansche vermogen, in het belang hunner vermeende ontdekkingen, aan zuren en specerijen verkwisten, en, om te leven, hunne kleederen en hun huisraad verkoopen.

Seneca schreef, naast, eene volle goudkist, over de verachting der rijkdommen; de plannenmaker daarentegen schept, op een vlieringkamertje, millioenen op 't papier.

Een eigenaardige karaktertrek van den plannenmaker, en die hier niet verzwegen mag worden is deze: bij de minste zwarigheid die hij in de uitvoering zijner plannen ontmoet, (wanneer het toevalliger wijze tot het begin van uitvoering gekomen is) geeft hij de zaak dadelijk op. Gewoonlijk ziet men bij hem uit elk plan, weer een ander plan ontstaan, dat het eerste in vergetelheid brengt.

Doorgaans zijn 't de [illegible], de kleine renteniers, en de kleine winkeliers, wie die zucht bekruipt, om plannen te maken en ontdekkingen te doen; zij ontstaat bij middelmatige welvaart, en leidt tot volslagen armoede.

De plannenmaker bereikt nimmer zijn doel; hij brengt zijn leven door met het bedenken van nieuwe ondernemingen, die nimmer tot stand komen; en wanneer hij, [illegible] begint in te zien, dat hij nimmer slagen zal, vormt hij eindelijk nog het plan, om in het gasthuis te worden opgenomen. Ook dit laatste plan staat feil: de ongelukkige sterft onderweg!

Scheepstijdingen.

UITGEKLAARD.

Den 15den dezer, de Nd. Am. Brik *Amazon*, Kapt. W. Grover, naar Boston, lading: 247 vaten Malassie.

Idem, de Engelsche Sloep *Fan Fan*, Kapt. L. C. de Witt, naar Cayenne; in Ballast.

Publieke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

Vrijdag, den 23 Februarij 1838.

De SLAVEN: [illegible] en Daniel, aankomende JAN SCHOUTEN, zijn gekocht geworden door den Heer WM. EILDERT, voor eene som van *f* 3,435.

Ten Huize van den Vendumeester
A. SALOMONS.

[illegible]

De 68 Koppen SLAVEN; aankomende de Heeren J. J. PONCELET & ZOON qq. c. s. te Amsterdam, [illegible] gewerkt hebbende op de Plantaadje *Oud Bellevue*, zijn verkocht voor eene som van *f* 49,585.

Advertentien.

De Commissie voor *Suriname*, van het Fonds *ter aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden*, heeft de Eer, ter kennis van het geëerd Publiek te brengen, dat in hare vergadering, gehouden op Woensdag den 21sten dezer maand, haar medelid, de Heer EGBERT VAN EMDEN, is benoemd als *Thesaurier*, in plaats van wijlen den Heer S. A. WITTERING.

Dankbaar voor de aanzienlijke proeven van belangstelling, welke de Commissie, in het Jaar 1836, bij vernieuwing van de zijde der Ingezetenen dezer plaats, heeft mogen ondervinden, strekt het haar tot een bijzonder genoegen, bij deze te vermelden, dat het zuiver bedrag der Inteekening voor het opgemelde Jaar, ter som van *f* 1182; — aan het Hoofdbestuur van het voorsz. FONDS is toegezonden en bij hetzelve, met het levendigst gevoel van erkentelijkheid is ontvangen.

Doordrongen van het nuttig en allezins doelmatig gebruik, waartoe deze en gelijksoortige bijdragen, door het Hoofdbestuur worden aangewend, aangemoedigd door de daadzakelijke deelneming van *Surinames* weldenkende Ingezetenen, en overtuigd van derzelver edele en onwankelbare geneigdheid ter bevordering van al hetgeen teregt den naam van *goed en schoon* draagt: zal de Commissie zich veroorloven, om, (daar zij voor het afgeloopen Jaar 1837, ten deze die welwillendheid niet heeft ingeroepen) voor dit loopende Jaar, hare medeburgeren, wederom in die gelegenheid te stellen, hunne offers op het altaar van Vaderlandsliefde te storten.

Te dien einde zullen de Leden der Commissie, met daartoe ingerigte Lijsten, na den [illegible] Maart e. k., zich vervoegen aan de huizen der Ingezetenen; zij vleijen zich, [illegible] harten gereed te zullen vinden, om hunnen arbeid met de gezegendste vruchten te bekroonen: — Het bewustzijn van deel te hebben gehad aan de strekking, waartoe het onderwerpelijke Fonds is daargesteld, zij en blijve ter [illegible] zelfsvoldoening voor allen, die wederom de milde hand openen zullen!

Paramaribo, den 24 Februarij 1838.

Namens de Commissie voornoemd,

De Secretaris,
N. G. VLIER.

(1214) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 2den Maart 1838, des voormiddags ten *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Een *twaalfde* aandeel in de Plantaadje [illegible]NDRAGT, gelegen ter wederzijde van de rivier *Perica*, regts in het opvaren tusschen de Plantaadjen *la Solitude* en *Heulwijk*, en links in het opvaren tusschen de Plantaadjen *Onverpoosd* en [illegible]

Brouwershaven; aankomende ABRAHAM DANTFORT LEMMERS.

Liggende als Inventaris van verkoop, ten Kantore van den ondergeteekenden ter *visie*.

Paramaribo, den 24 Februarij 1838.

R. GOLLENSTEDE.
Exploicteur.

(10099) Alle degenen welken eenige deugdelijke vorderingen hebben ten laste Plantaadje *Hamburg* in *Cottica*, gelieven daarvan opgave te doen, ten Kantore van den ondergeteekende, voor *medio* Maart e. k., ten einde na accoord bevinding betaling te erlangen.

W. G. KENNEDIJ qq. c. s.

(10106) Mejufvrouwen E. en N. CURIEL, zullen de eer hebben op HEDEN AVOND den 27sten Februarij, in de Zaal boven de *Waag*, met assistentie der Heeren Liefhebbers van het Muzijk-Genootschap HARMONIE, te geven een

Vocaal- en Instrumentaal CONCERT.

De Entree is f 5 per persoon.

De Billetten en het Programma zullen verkrijgbaar zijn aan de *Watermolenstraat*, ten huize van den Heer M. M. CURIEL, van HEDEN af, als ook in het Waag Gebouw, op den avond van het te gevene Concert.

Paramaribo, den 27 Februarij 1838.

RIES & TABAK

hebben ontvangen per Kapt. ABRAHAMS de volgende GOEDEREN:

Boter, gerookt- en gezouten Spek, dito Vleesch, KASSEERE PROVISIEN, Aardappelen, Banket, Rozijnen, Pruimen, Vijgen, gedroogde Appelen en Peeren, Dadels, kelders Genever van 12 en 15 stopen [illegible], geborduurd-, gestreept- en [illegible] [illegible], gestreept- en [illegible] [illegible] andere soorten Doeken, Everlasting, Satinet, wit- en grijs Dril, katoenen garen, Nabalstreep, en meer andere STUKGOEDEREN, KRAMERIJEN, Koekepannen, Knippen en Grendels, Kruishengsels, Grendelsloten, ijzeren- en koperen Hangsloten, Messen en Vorken, Knip- en Bokkemessen, [illegible]echte Houwers, vilten Mans- en Jongens Hoeden, Mans-, Vrouwen-, Jongens- en Meisjes Schoenen en Kousen, Schrijf- en Postpapier, enz.

Biedende zij door het op handen zijnde vertrek van J. S. RIES uit deze Kolonie, deze en meer in hun Magazijn voorhanden zijnde Goederen, gedurende de maanden Maart en April aanstaande op *zeer voordeelige* Conditien en tot *civiele* prijzen uit de hand te Koop aan, terwijl zij in de maand Mei, dagen en datum nader te bepalen, de alsdan nog resteerende Goederen ten hunnen Huize op publieke Vendu zullen doen verkoopen.

Voorts verzoeken zij aan alle die hun verschuldigd zijn, om voor den 15den der aanstaande Maand zulks te voldoen, terwijl de alsdan onvoldane pretentien ter *vervolging* zullen worden overgegeven. (10107)

Paramaribo, den 22 Februarij 1838.

GEBROEDERS CORDUA

hebben ontvangen per de laatst gearriveerde Schepen:

Ham, Paterstuk, Rookvleesch, Ossentongen, Rook- en Pekelspek, Zoutvleesch, Worst, Saucijsjes, Rolpens, Boter, Kaas, *Delicieuse* Haring en Anchovisch, beste Zeeuwsche Aardappelen, groene Erwten in vaten, patent Olie in dubbelde potten, Rhijn- en Roodewijn in kisten, Champagne, Cijder, Cherry Brandy, extra best Madeirawijn, LONDON POORTER en ALE, Roodewijn en Bier in oxhoofden, diverse soorten Thee en Kruijdenierswaren, Witlood en gekookte lijn Olie, en veele andere GOEDEREN meer.

(10108)

HEIDEMANS & MONK

hebben ontvangen per Kapt. C. ABRAHAMSZ

Alle soorten van Banket, Suikergoed en diverse PROVISIEN.

Gecouleurde- en witte Neteldoeken *Nieuwe dessins*, geschenteerde Strooken en Inzetzels, Kanten, Neiges, Voiles, Taffen, Satijnen en Linten.

Mans Cloaken, Jassen, Rokken, Broeken, Vesten en Buisjes, Mans-, Vrouwen-, Jongens- en Meisjes Schoenen en Laarzen.

Pleete Broodmanden, Flessche Bakken en Kurken, Ivore Tafel- en Desertmessen, Cigaren Kokers, enz. enz. (10109)

(10110) A. SALOMONS Vendumeester, zal aanstaande Dingsdag, publiek verkoopen, voor Rekening wien het moge aangaan:

Twee Kisten, gemerkt S. P. No. 1 en 2; inhoudende een *KLEERENKAST*, een *LEDIKANT* en twee *SPEELTAFELS*, door Zeewater beschadigd; aangebragt per het Schip *Catharina Jacoba*, Kapt. J. J. BROUWER.

Paramaribo, den 23 Februarij 1838.

(9878) **VENDU:**

HEDEN MIDDAG ten 4 uren en volgende dagen, ten Huize van den WelEdel Gestrengen Heer BALFOUR VAN BURLEIGH, zullende Heden onderanderen verkocht worden PAARDEN, RIJTUIGEN en HOORNVEE enz.

(10111) P. DUBUS is voornemens deze Kolonie voor eenen korten tijd te verlaten.

(10095) F. H. KLEINE vertrekt.

Paramaribo, den 26 Februarij 1838.

(10104) V. W. NIEHENKE vertrekt.

(10112) H. TULL vertrekt.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam:

Het gekoperd Tweedeks Driemast Schip *de drie Gebroeders*, Kapt. [illegible] Y. Parma. — Adres bij J. L. Gellée. — Sluit 5 Maart.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *Wilhelmina Maria*, Kapt. J. C. Atkes. — Adres bij J. L. Gellée. Heeft eene doorloopende Polis van Assurantie tegen 1¾ pCt. — Sluit 7 Maart.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *Catharina Anna Helena*, Kapt. F. H. Zeijlstra. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit [illegible] Maart.

Het Tweedeks Driemast Galjootschip *Concordia*, Kapt. J. D. Diets. — Adres bij L. D. J. van Bommel. Sluit HEDEN.

Het Nederlandsch Brikschip *Paramaribo*, Kapt. J. C. Töpper. — Adres bij L. D. J. van Bommel. Sluit *medio* Maart.

Het Nederlandsch Schip *Dina Maria*, Kapt. A. Ahlers Sr. — Adres bij C. J. Leijsner.

Het Hoekerschip *de Jonge Arje*, Kapt. [illegible] — Adres bij Leijsner en Scheffer. — Sluit [illegible] Februarij.

Het Nederlandsch Kofschip *Catharina*, Kapt. [illegible] H. Bakker. — Adres bij Leijsner en Scheffer.

Het gekoperd Tweedeks Barkschip *Harmonie*, Kapt. Dirk Spreeuw. — Adres bij J. F. [illegible]

Het Gezinkt Kofschip *[illegible]*, Kapt. C. Abrahams Jr. — Adres bij Gebroeders Reijns.

Het Barkschip *Catharina*, Kapt. K. M. Hillers. Adres bij Degenhard en Kramer.

Naar Middelburg en Rotterdam:

Het Nederlandsch Gezinkt Brikschip *Agenoria*, Kapt. W. van der Kolff. — Adres bij Leijsner en Scheffer. — Is voorzien van eene Polis van Assurantie tegen 1¾ pCt. premie. — Sluit [illegible]

Naar Rotterdam:

Het nieuw gekoperd Schooner [illegible], Kapt. A. G. Krul. — Adres bij Leijsner en Scheffer.

Ter Drukkerij van FUCHS & CAMPE.